

El temps que corre

Nota de lectura

He explicat aquesta història fa pocs dies en un altre lloc, però no vull privar els lectors d'EL TEMPS d'una perla tan fina. Això és que Santi Cortés, que prepara un treball sobre l'Editorial 3i4, em va fer

una llarga entrevista i em va passar uns papers ben curiosos, conservats en no sé quin arxiu d'Alcalà de Henares, supose que dedicat a aquesta mena de documents. Això era que jo havia escrit una novel·la, *El bou de foc*, i els funcionaris de la censura hi havien d'aplicar els seus criteris implacables. Així, un dels informes afirma, entre més coses: "La novela mezcla conceptos distintos, variados que van desde la referencia a la guerra española... donde da a entender que moros, italianos y carlistas, a quienes titula generalizadamente como 'fascistas' llegan en intento frustrado de castramiento en el Colegio por haber denunciado a un compañero (ello parece deducir que las fuerzas del Movimiento eran vandálicas y salvajes)." No he alterat l'original: el censor no era, certament, un mestre de l'idioma. Ni de la síntesi argumental, perquè això que els feixistes arriben al col·legi en un intent frustrat de castració és una invenció rigorosa: jo no tenia tanta fantasia. On el bon home s'espanta, sobretot, és en matèria de religió i de sexe: la novel·la, assegura, "emplea toda clase de lenguaje soez en descripciones de tipo sexual. Así en la pag. 108 se está hablando de preservativos. Pero sobre sale sobre todo la pag. 102, 187, 191 y 208 entre otras donde se vierten conceptos a la Religion 'me cago en la Hostia'; 'follar a la Virgen' y aquella otra como 'cagarse en Dios' y así la novela es destructiva y escandalosa a la moral que se predica en nuestro país bajo los principios del cristianismo". La moral del país i els principis del cristianisme poden ser destruïts si hom parla de preservatius, i molt més si un personatge rural deixa anar exabruptes tan grossos com ara "aquell és capaç de fotre la Mare de Déu", que el censor interpreta com "follar a la Virgen". Poca broma amb aquestes coses, ja que l'escàndol públic i l'atemptat a la religió són matèries que "dan

Joan Francesc Mira

pié para una denuncia ajustada a ley y si ello no se considerara suficiente en cuanto al delito tendríamos el número 5º del Art. 566 y el nº 3º del 567 del Libro III del Código Penal vigente." I remata i conclou: "Ahora bien una acción eficaz desde el

punto de vista de los Tribunales si se quiere cortar con la invasión de libelos de esta naturaleza sería el de secuestro con la denuncia pertinente que cuando menos de no prosperar la acción en cuanto a procesamiento si lo sería en impedir la divulgación a través del párrafo 2º del art. 635 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal." Firmat a Madrid, el 6 de desembre del 1974. Si a l'autor no se li aplica el codi penal, almenys que ho pague el llibre.

Hi ha també un altre informe sobre la mateixa novel·la (no en devien tindre prou amb un), on el censor de torn es pregunta retòricament: "¿Ataca al dogma? ¿A la moral? ¿A la Iglesia o a sus Ministros? ¿Al Régimen y a sus instituciones? ¿A las personas que colaboran o han colaborado con el Régimen?" Respon, evidentment, que sí, que sí que ataca el dogma, la moral, l'església, el règim i les persones que hi col·laboren, i conclou: "Por toda la novela, aquí y allí, discurre lo sexual a veces de manera soez y en el lenguaje que pretende ser realista no se hurtan las blasfemias en el lenguaje..." "Debe, pues, ser puesta la obra a disposición del Ministerio fiscal." Madrid, 4 de desembre del 1974. El lector. El funcionari censor firma com a "lector": és un detall ben sensible. Finalment, sembla que es van limitar a exigir que tallaren tres pàgines del llibre ja imprès –devien ser les més perilloses– i n'enganxaren tres de noves i més neutres. Gestions oportunes van evitar el desfici, el llibre va arribar a les llibreries, i fins i tot als alumnes d'instituts, i un capellà el va proclamar blasfem i pornogràfic en un sermó dominical.

La novel·leta, per cert, era del tot innocent. I la història demostra que elsensors, abans i ara, tots elsensors, polítics, ideològics i morals, pateixen restrenyiment professional.

"La moral del país i els principis del cristianisme poden ser destruïts si hom parla de preservatius, i molt més si un personatge rural deixa anar exabruptes tan grossos com ara 'aquell és capaç de fotre la Mare de Déu', que el censor interpreta com 'follar a la Virgen'. Poca broma amb aquestes coses"